

Het kosterluik

2007

Heemkundevereniging Sprang-Capelle
Redactieadres: Wendelnesseweg 124, 5161 ZC Sprang-Capelle

no. 1

Waarom?

Waarom dit blad van de heemkundevereniging? Er is toch het 'Bruggeske'? In het 'Bruggeske' staan o.a. artikelen over ons heem of over de geschiedenis van Sprang-Capelle. Daarnaast is er behoefte vanuit het bestuur om met onze leden te communiceren. Want op de lezingen of excursies ontmoeten we lang niet alle leden. En voor een vereniging is het contact met de leden van groot belang. Dus waarom? Vanwege de contacten met de leden. In dit blaadje brengen we de leden op de hoogte van activiteiten die geweest zijn en nog moeten komen. U kunt dan lezen wat u gemist hebt of een volgende datum plannen. En van wat er zo al nog meer binnen onze vereniging gebeurt Wij doen verslag. Hoe vaak het verschijnt weet de redactie nog niet. We geven onszelf eerst een proefjaar. De redactie bestaat voorlopig uit Koos Nieuwenhuizen, Rien Visser en Netty Waarts. Interesse om mee te **werken**? Welkom! Belangstellenden kunnen zich melden bij Rien Visser. (tel. 274018)

Het kosterluik

Het is leuk om je als redactie te buigen over een naam voor ons blad met verenigingsnieuws. Welke namen gaan er dan over de tafel: De Klopper; De Omroeper; De Zoeker; Infonieuws; Heemnieuws; Klein Bruggeske; De Turfsteker. Maar de naam moet wel iets te maken hebben met het doel van dit blad. De redactie stelt voor om het blad met verenigingsnieuws voorlopig '**Het Kosterluik**' te noemen. Daar zit de volgende gedachte achter. In de oude kerken van Capelle en Sprang bevindt zich een kosterluik. Het kosterluik werd tot ongeveer 1840 gebruikt

door de koster-schoolmeester om nieuws en nieuwtjes door te geven aan de inwoners van het dorp. Op zaterdagmiddag rond vier uur verzamelden de inwoners zich op het plein voor de kerk. De koster van de kerk gaf dan het belangrijke en minder belangrijke kerkelijk en gemeentelijk nieuws door aan de aanwezigen via een luik. Hij was tenslotte één van de weinigen die kon lezen. In beide kerken is het kosterluik nog steeds aanwezig. Communiceren doe je dus niet alleen via de krant, radio, tv, telefoon, sms of email. Dat deed je toen via het kosterluik. Vandaar de werknaam van ons blad.

Het archief van de heemkundevereniging

Ad Rijken is één van de vrijwilligers die werkzaam zijn in "Ons Huis". Hij weet alles van het archief van de heemkundevereniging Sprang-Capelle en van de documenten en artikelen die er bewaard worden. Hij documenteert informatie over de gemeente Sprang-Capelle zoals krantenknipsels, trouwkaarten, advertenties van vroeger, foto's, etc. Alles op het gebied van de heemkunde wordt bewaard. Daarnaast houdt hij ook een archief bij van de heemkundebladen van omliggende dorpen zoals Waspik, 's-Gravenmoer, Kaatsheuvel en Waalwijk. Ad selecteert de artikelen en bergt ze vervolgens op. Maar je moet ze ook weer terug kunnen vinden, anders heb je er niets aan. Dat is het werk van de archivaris.

Zo heeft hij alle boeken alfabetisch in de computer staan. Van alle 'Bruggeskes' is de inhoud digitaal alfabetisch opgeslagen, zodat van elk artikel eenvoudig terug te vinden is in welk 'Bruggeske' het staat. Ad houdt zich ook bezig met het ordenen van het archief. Hij zorgt ervoor dat alles een nummer krijgt en netjes opgeborgen wordt, zoals bv. de geschiedenis van het Halve Zolenlijntje (de voormalige spoorlijn), de geschiedenis van Sirena en de geschiedenis van alle kerken. Hij zoekt het allemaal uit. Hij houdt niet alleen bij waar alles opgeborgen is, maar ook wie het wil lenen, wordt geregistreerd. Voor het archief van de heemkundevereniging is Ad Rijken onmisbaar.

Activiteitenkalender

27 augustus: lezing met beelden over ‘Capelle 750 jaar!’ door drs. J.M. Rosendaal. De lezing wordt samen met de stichting ‘Capelle 750 jaar!’ georganiseerd. Niet alleen onze leden worden uitgenodigd maar ook alle Capellenaren en overige belangstellenden. Het eerste exemplaar van het jubileumboek over Capelle wordt dan overhandigd. De grote zaal in Zidewinde is gereserveerd want er wordt gerekend op veel belangstelling voor deze bijzondere avond.

22 september: onze grote excursie gaat naar Walcheren met speciale aandacht voor Middelburg en Michiel de Ruyter in Vlissingen.

12 november: historisch interessante lezing over WO II getiteld ‘Vliegen en vechten bij de Maas’ door Wim Boeijen.

Lezing over de Tachtigjarige Oorlog door Han Verschure op 7 mei 2007

Voor een bomvolle zaal hield Han Verschure een lezing over de Tachtigjarige Oorlog.

Je zegt een lezing maar het was een levendig verhaal zonder dia's, overhead projector of beamer. Allemaal uit zijn hoofd, alleen af en toe eens even spieken naar feitelijke gegevens.

Hij vertelde wat die oorlog vooral in Brabant en de Langstraat teweeg gebracht heeft. Brabant was het strijdtoneel tussen de Spaanse en Hollandse legers.

Niet zo zeer directe oorlogshandelingen maar vooral de inkwartiering en de plundering van de soldaten van beide partijen waren een enorme belasting voor de bevolking. De gemeenschap **moest**, meestal zonder vergoeding, het voedsel leveren voor de soldaten en hun paarden. Als de soldaten hun soldij weer eens niet kregen, sloegen ze aan het plunderen en de bevolking vluchtte dan weg naar het noorden.

Ook vertelde Han waarom Sprang, Capelle, Besoijen, enz. in 1610 een protestante enclave zijn geworden in het katholieke zuiden. Dit alles gelardeerd met feiten en anekdotes.

Het was een boeiende avond!

Boek “Capelle 750 jaar”

De heemkundevereniging Sprang-Capelle brengt eind augustus een boek uit ter gelegenheid van het feit dat Capelle 750 jaar bestaat. In het boek staat de geschiedenis van Capelle beschreven, verlicht met veel foto's.

Een ieder die Capelle een warm hart toedraagt, wil dit boek natuurlijk hebben. De leden van de heemkundevereniging krijgen het gratis, maar wellicht weet u iemand die dit bijzondere boek ook in zijn bezit wil hebben.

Men kan het boek bestellen op Rabo-rekeningnummer 3342.48.000 t.n.v. heemkundevereniging Sprang-Capelle, onder vermelding van uw naam, adres en telefoonnummer. Kosten € 10,=.

De boeken kunnen worden opgehaald bij ‘Ons Huis’, Schoolstraat 1a, Sprang-Capelle op donderdagmiddag 6 en 13 september van 14.00-17.00 uur en op zaterdagmorgen 8 september van 10.00-12.00 uur.

Wil men het boek toegezonden krijgen dan moet er € 13,= worden overgemaakt.

Bezoek aan fort Altena op zaterdag 16 juni

Vanmiddag werd de Betuwelijn geopend. Wist u dat de bouw van de Hollandsche Waterlinie verhoudingsgewijs net zoveel gekost heeft als de Betuwelijn?

Dertig leden van onze vereniging hoorden die wijsheid van Johan Koekkoek bij de rondleiding op fort Altena. Forten waren lange tijd geheimzinnige objecten in het landschap. Ze behoorden tot de Hollandsche Waterlinie. Maar wie mocht er komen? Voor gewone mensen was het verboden terrein. Het geheime genootschap Gladio had echter een thuishaven in fort Altena. Toen Koos Nieuwenhuizen daar in de jaren tachtig vloerbedekking legde, proefde hij ook al dat er meer aan de hand was. Een interessante middag was het. Spannend, met z'n allen door een nauw gangetje lopen om een benauwd fortgevoel te krijgen. Maar de aanwezige kinderen vonden het leuk.

Knap van onze voorvaderen om van je vijand een vriend te maken. De strijd tegen het water werd hier omgeboogen. Rondom de forten werd het landschap, mocht de vijand komen..., onder water gezet. Een deel van Nederland voelde zich veilig achter de Waterlinie. Het fort is niet meer functioneel, maar behoort nog wel tot ons erfgoed.

